noje. Ketvirtosios sienos mūre pastebimi bent 3 rekonstrukcijos etapai. Ji ne mažiau kaip 2 kartus tinkuota. Viršutinis tinko sluoksnis yra analogiškas trečiosios sienos tinkui. Tarp šių sienų po griuvenų sluoksniu rastos grindys iš 32,3x15,3; 31x14,9; 29x14,5 cm ir panašaus dydžio plytų.

11-12 cm žemiau plytų grindų rastas smulkių akmenukų (15x8; 10x9; 12x11 cm dydžio) grindinys. Giliau prasidėjo žalsvas smėlis.

Griuvenose rasta daug XVI a. pab. - XVII a. koklių, glazūruotų grindų plytelių fragmentų. Kokliai padengti žalia glazūra, puošti daugiausia augaliniu ornamentu.

Pradėti tyrimai Gedimino kalno V pašlaitėje padės išaiškinti šios teritorijos užstatymą ir jo raidą.

Vladas Žulkus

KLAIPĖDOS PILIAVIETĖS TYRINĖJIMAI 1978 IR 1979 METAIS

1975 m. PKI pradėti archeologiniai Klaipėdos piliavietės kasinėjimai vykdomi iki šiol. 1978 ir 1979 m. tyrinėta piliavietės ŠR dalis. 1978 m. ištirta 187 m^2, o 1979 m. - 392 m^2. 1978 m. atidengta dalis R atraminės sienos su šalia buvusiu išoriniu kiemo grindiniu ir toliau tyrinėtas pylimų Š dalies sampilas nuardytoje kurtinos vietoje. 1979 m. atkasti išorinio kiemo grindiniai, R ir Š atraminės sienos, didžiojo (ŠR) bokšto pamatai, praėjimų į poternas ir R korpuso sienų liekanos. 19 m^2 plote tyrinėtos bastionų ir kurtinos šlaito sutvirtinimo konkstrukcijos prie fosos. Ten ras-

tos medienos nuopjovos paimtos dendrochronologiniams tyrimams.

Nei 1978, nei 1979 m. tyrinėtuose plotuose įžemis nepasiektas - visur iki 2,5-3,5 m gylio randami supilti sluoksniai arba perkasinėta žemė. Šalia pilies pamatų liekanų ir po bastionų pylimu kai kur išskirti XVI a. pradžioje supilti sluoksniai su būdinga XV a. keramika. Pagrindinę jos dalį sudarė redukcinėje aplinkoje degtų puodų pilkšvos ir juosvos neglazūruotos šukės. Puodų petukai neretai buvo dekoruoti "XIXTX" tipo ornamentu. Rečiau pasitaikė indų, puoštų įrėžtu banguotiniu ornamentu. Aptikta ir oksidacinėje aplinkoje degtų raudono molio indų šukių. Iš Pareinės importuoti akmens masės puodai ir ąsočiai dažnai turėjo plačias, pirštų įspaudais dekoruotas kojukes. Supiltuose sluoksniuose buvo daug statybinės keramikos, vinių ir kniedžių. Preparuojant grindinius, surinkta XVII-XVIII a. aprangos ir ginkluotės detalių - sagų, sagtelių, skiltuvų, titnagų.

Tyrinėjimai patvirtino, kad prieš perstatant pilį, XVI pradžioje, ŠR piliavietės dalyje senosios pilies griuvenomis buvo užpilta žema dregna vieta. Pamatai mūryti žemės paviršiuje ir po to užpilti iki reikiamo lygio. Didysis bokštas rūsio lygyje turėjo 3,8 m pločio pamatus. Jo rūsio grindys (dar neatidengtos) yra 2,5 m giliau buvusių kiemo grindinių ir šiuo metu yra po vandeniu. Į bokšto rūsį vedė mažiausiai dveji laiptai. Iš jo yra buvę praėjimai į poternas po gynybiniais pylimais - masyvūs įėjimų žandai XVII-XVIII a. buvo nugriauti. Šalia pilies XVI a. rytinio korpuso (jo pamatai beveik visai išardyti) rasti priestatų pama-

tėliai. Po jais 1,8 m žemiau kiemo grindinio ir 1,3 m aukščiau vandens lygio aptiktas senesnis (?) nuardytas mūras. Čia rastas neaiškios paskirties statinio kampas. Atidengtas rūpestingai nutašytas akmens cokolis ir gotikinio mūro fragmentas.

Greta Didžiojo bokšto atkasti rytinio korpuso pirmo aukšto grindų fragmentai. Grįsta paprastomis plytomis. Korpuso grindys buvo 0,3 m aukščiau už kiemo grindinį ir 2,8 m - už bokšto rūsio grindis.

Išliko rytinė atraminė XVII a. siena. Ji buvo 1,1 m aukščio ir apie 1,8 m storio. Sienos viršus nulygintas kalkių skiediniu. 24 m atstume į P nuo ŠR įėjimo į poternas siena nutrūko. Ši atraminė siena iki 1,5 m aukščio ir iki 2,2 m storio turi tik vieną kontrforsą. XVII-XVIII a. ji storinta ir aukštinta, išmūryti papildomi kontrforsai.

Po Š kurtinos sampilu atidengtos pastato liekanos su plytų grindų fragmentais. Šio statinio Š dalis (krosnis) buvo atkasta dar 1975 m. Pasirodė, kad jis stovėjo ant buvusio pylimėlio ir datuotinas ne XV, bet XVI amžiumi. Šalia šio pastatėlio P sienos rastos medinės stulpinės konstrukcijos priestato liekanos. XVI a. pylimai atraminės sienos neturėjo.